

Соламати́на А.В., Чума́к Л.Ф.

ПРОБЛЕМИ ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Організаційно-правовою основою формування витрат підприємства та визначення собівартості продукції (товарів, робіт, послуг) є нормативні документи законодавчої та виконавчої влади держави. Водночас, кожний господарюючий суб'єкт визначає власні правила економічної політики в сфері формування, витрат через систему внутрішніх документів.

Виникнення будь-якої підприємницької ідеї (створення нового бізнесу чи вдосконалення вже наявного) повинно бути підкріплене економічними розрахунками її доцільності щодо джерел формування майна, його використання, розрахунків з працівниками, власниками і державою, визначення витрат, доходів та прибутку, оцінки привабливості суб'єкта господарювання. Господарську діяльність потрібно організувати так, щоб окупити всі витрати та ще й отримати певний прибуток.

Кожна підприємницька ідея розпочинається, здійснюється і припиняється за участі фахівця-економіста, який, насамперед, дає їй оцінку можливої ефективності, розробляє модель економічної політики підприємства щодо поєднання необхідних ресурсів, визначає за наслідками використання ресурсів наявні резерви, а також оптимізує розподіл чистого прибутку на споживання власникам та розвиток підприємницької діяльності.

Національні економічні стандарти визначають витрати підприємства як зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення власного капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками). Витрати підприємства на рівні виробничих структурних підрозділів виступають у формі виробничої собівартості продукції (робіт, послуг).

Для управління економістам потрібні не просто витрати, а інформація про їх об'єкти — продукцію, роботи, послуги або вид діяльності підприємства, які потребують здійснення витрат, пов'язаних з їх виробництвом (виконанням робіт, наданням послуг).

Найбільша питома вага у всіх витратах підприємств займають витрати на виробництво продукції. Сукупність виробничих витрат показує, у що обходиться підприємству виготовлення продукції, що складає виробничу собівартість продукції. Собівартість продукції (робіт, послуг) являє собою виражену в грошовій формі сукупність спожитих у процесі виробництва й реалізації природних і паливно-енергетичних ресурсів, матеріалів і покупних напівфабрикатів, а також витрат на оплату праці, амортизацію основних

коштів й ін. витрат.

Закон ринкової економіки вимагає постійного контролю за формуванням собівартості створюваної продукції й послуг, що представляють. На підприємствах з'являється життєва необхідність у вирахуванні достовірного показника собівартості з погляду його економічної сутності, що визначається рядом економічних принципів.